

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U ZAGREBU
Avenija Dubrovnik 6 i 8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Upravni sud u Zagrebu, po sucu tog suda Bojanu Bugarinu i uz sudjelovanje Ivane Petrović kao zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja: Hrvatski telekom d.d. Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, zastupan po opunomočeniku , odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, radi poništavanja rješenja, 21. listopada 2019. godine

p r e s u d i o j e

I. Djelomično se usvaja tužbeni zahtjev te se odluka tuženika KLASA: UP/I-344-08/16-01/213, URBROJ: 376-05/BI-16-7 od 04. svibnja 2016. godine poništava u dijelu točke II. u kojem je tužitelju naloženo odobriti raskid preplatničkog ugovora.

II. Utvrđuje se da i tužitelj dana 12. rujna 2015. godine nisu sklopili preplatnički ugovor.

III. Odbija se tužbeni zahtjev protiv točke I. odluke tuženika KLASA: UP/I-344-08/16-01/213, URBROJ: 376-05/BI-16-7 od 04. svibnja 2016. godine, kao i protiv dijela točke II. te odluke kojim se tužitelju nalaže odobriti iznos dugovanja po preplatničkom računu

Obrazloženje

Tužitelj tužbom osporava tuženikovu odluku kojom je usvojen zahtjev za rješavanje spora i kojom je tužitelju naloženo da odobri iznos dugovanja po preplatničkom računu u iznosu od 97.536,75 kn, kao i da odobri raskid preplatničkog ugovora. Odluka se temelji na utvrđenju tuženika da zapravo nije sudjelovao u sklapanju preplatničkog ugovora s tužiteljem, odnosno da tužitelj nije na pravilan način provjerio identitet korisnika koji je sklapao ugovor i koji se tada služio ukradenom osobnom iskaznicom

Tužitelj u tužbi prije svega osporava nadležnost tuženika u vezi odlučivanja o zahtjevu vezanom uz ništetnost, odnosno valjanost ugovora između krajnjeg korisnika i operatora. Smatra da je za rješavanje ovakvih pitanja nadležan općinski sud. Istiće da je najprije trebalo riješiti prethodno pitanje je li sudjelovao u sklapanju preplatničkog ugovora ili

je netko drugi zloupotrijebio njegovu osobnu iskaznicu. Zato smatra da je upravni postupak trebalo prekinuti jer postoji sumnja u počinjenje kaznenog djela. Tužitelj posebno ukazuje na to da u vrijeme sklapanja pretplatničkog ugovora više nije bilo propisano oglašavanje nestanka osobne iskaznice u Narodnim novinama i da stoga više nije mogao izvršiti provjeru radi li se o korištenju ukradene osobne iskaznice. Navodi i to da je protiv podnio kaznenu prijavu zbog prijevare.

Tuženik je u odgovoru na tužbu u cijelosti osporio i tužbu i tužbeni zahtjev.

Sud je u ovom upravnom sporu na sudjelovanje pozvao i kao zainteresiranu osobu, koji je u svom odgovoru na tužbu također u cijelosti osporio i tužbu i tužbeni zahtjev. Međutim, je naknadno preminuo, o čemu je sud obavijestila njegova opunomoćenica.

Sud je održao raspravu te je u dokaznom postupku pročitao dokumentaciju u sudsak spisu i u spisu upravnog tijela.

Tužbeni zahtjev je neosnovan, osim u manjem dijelu.

Iz dostupne dokumentacije proizlazi da je 01. kolovoza 2015. godine policiji uredno prijavio krađu svoje osobne iskaznice. Prethodno je, 06. lipnja 2015. godine, na snagu stupio Zakon o osobnoj iskaznici (NN 62/15), na temelju kojeg više nije propisano oglašavanje nestanka osobne iskaznice u Narodnim novinama. Umjesto toga je u čl. 17. st. 3. navedenog propisa regulirano da se podatak o nestanku osobne iskaznice upisuje u službene evidencije policije o osobnim iskaznicama, odnosno u informacijski sustav Ministarstva unutarnjih poslova.

Dana 12. rujna 2015. godine je potpisana zahtjev za mobilnim uslugama tužitelja, uz korištenje osobne iskaznice br. Osoba koja je potpisala taj zahtjev je uz aktivaciju pretplatničkog odnosa kupila i dva mobilna uređaja.

Usporedbom potpisa na kopiji njegove (ukradene) osobne iskaznice br. (l. 43 spisa) i potpisa krajnjeg korisnika na zahtjevu za mobilnim uslugama tužitelja (l. 44 spisa) jasno je i izvan svake sumnje da se ne radi o istim potpisima te da spomenuti zahtjev očito nije potpisao. koji je ranije već prijavio nestanak svoje osobne iskaznice, korištene prilikom sklapanja pretplatničkog ugovora i kupnje dva mobilna uređaja.

Na temelju čl. 43. st. 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14 - ZEK) operatori moraju krajnjim korisnicima svojih usluga osigurati primjerenu zaštitu od zloupotreba i prevara u javnoj komunikacijskoj mreži. Na temelju čl. 8. st. 5. Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (NN 154/11, 149/13, 89/14 i 24/15 - Pravilnik) operator se mora pridržavati uobičajenih postupaka za provjeru identiteta krajnjeg korisnika javnih komunikacijskih usluga. Zaštitu krajnjih korisnika od zloupotreba, prevara i krađa identiteta ZEK u svom čl. 5. st. 4. t. 3. osigurava i u odnosu na postupanje tuženika, jer je u toj odredbi propisano da tuženik promiče interes korisnika usluga, osobito osiguravanjem visoke razine zaštite osobnih podataka i privatnosti.

se u konkretnom slučaju treba smatrati krajnjim korisnikom tužiteljevih usluga, iako nedvojbeno nije s tužiteljem sklopio pretplatnički ugovor 12. rujna 2015. godine, jer je tužitelj - propuštanjem provođenja propisanog postupka za provjeru identiteta krajnjeg korisnika koji s njim zasniva pretplatnički odnos - upravo zadužio s iznosom dugovanja od 97.536,75 kn, koji je gotovo u cijelosti kao dug nastao odmah u rujnu 2015. godine, dakle neposredno po sklapanju pretplatničkog ugovora uz korištenje ukradene osobne iskaznice. Dakle, s obzirom na to da je upravo od strane tužitelja zadužen plaćanjem iznosa dugovanja u vezi pretplatničkog ugovora sklopljenog 12. rujna 2015. godine, treba smatrati krajnjim korisnikom tužiteljevih usluga u

smislu odredbi ZEK-a i Pravilnika, bez obzira na to što on zapravo nije sudjelovao u sklapanju spomenutog pretplatničkog ugovora.

Zbog navedenog se priznao i morao priznati pravni interes za podnošenje prigovora i pritužbe na izdane i dostavljene račune, u smislu čl. 50. ZEK-a. Isto tako se mora priznati i pravni interes za podnošenje odgovarajućeg zahtjeva tuženiku za rješavanje spora s tužiteljem, u smislu čl. 51. st. 1. ZEK-a, koji propisuje mogućnost podnošenja zahtjeva krajnjeg korisnika usluga za rješavanje spora s operatom javnih komunikacijskih usluga (u vezi s pružanjem tih usluga). Na temelju toga posljedično postoji i nadležnost tuženika za rješavanje spora u vezi zahtjeva na temelju čl. 12. st. 1. t. 11. ZEK-a, koji u nadležnost tuženika stavlja i rješavanje sporova između krajnjih korisnika usluga i operatora javnih komunikacijskih usluga.

je nakon odbijanja prigovora i pritužbe od strane tužitelja doista podnio i zahtjev za rješavanje spora s tužiteljem, dana 24. veljače 2016. godine, nakon što je prethodno 15. veljače 2016. godine Agencija za zaštitu osobnih podataka tužitelju već bila privremeno zabranila daljnje korištenje osobnih podataka i nakon što je tužitelj isključio pretplatničke brojeve i privremeno zastao s naplatom duga.

U zahtjevu za rješavanje spora od 24. veljače 2016. godine nije sadržano traženje utvrđenja ništetnosti ili raskida sklopljenog pretplatničkog ugovora, već je ukazano na zloupotrebu njegovih osobnih podataka.

Na temelju takvog zahtjeva tuženik osporavanom odlukom od 04. svibnja 2016. godine usvaja zahtjev za rješavanje njegovog spora s tužiteljem te tužitelju nalaže da odobri iznos dugovanja po pretplatničkom računu u iznosu od 97.536,75 kn, kao i raskid pretplatničkog ugovora. U izreci te odluke je omaškom bilo navedeno da se zahtjev usvaja „kao neosnovan“, ali je to ispravljeno rješenjem od 16. svibnja 2016. godine.

Tužitelj u tužbi ističe da tuženik nije nadležan odlučivati o ništetnosti, odnosno valjanosti ugovora između krajnjeg korisnika i operatora.

U konkretnom slučaju tuženik nije odlučivao o ništetnosti, odnosno o valjanosti pretplatničkog ugovora, već o njegovom raskidu, mada je zapravo točno da u svom zahtjevu za rješavanje spora uopće nije ni tražio utvrđenje ništetnosti niti raskid pretplatničkog ugovora. Međutim, ocjena je ovog suda da takve zahtjeve nije niti trebao postavljati jer se ovdje zapravo radi o inegzistentnom (nepostojećem) ugovoru između i tužitelja: taj pretplatnički ugovor je sklopljen u ime

kao krajnjeg korisnika usluga, iako on uopće nije sudjelovao u njegovom sklapanju. S druge strane, tuženik bi inače načelno imao pravo odlučivati i o raskidu pretplatničkog ugovora u povodu odgovarajućeg zahtjeva za rješavanje spora krajnjeg korisnika usluga, jer bi se u tom slučaju na temelju čl. 50. st. 1. i čl. 51. st. 1. ZEK-a radilo o sporu u vezi s pružanjem usluga operatora, a u čl. 41. st. 5. ZEK-a je izričito propisano pravo pretplatnika na raskid pretplatničkog ugovora u bilo kojem trenutku.

No, s obzirom na to da se ovdje radi o nepostojećem ugovoru između i tužitelja, takav ugovor ne može niti raskidati pa je u tom smislu na temelju čl. 58. st. 1. Zakona o upravnim sporovima (ZUS) tužbeni zahtjev djelomično valjalo usvojiti i osporavanu odluku kao nezakonitu poništiti u onom dijelu u kojem je tužitelju naloženo da odobri raskid pretplatničkog ugovora. Istovremeno je sud u sporu pune jurisdikcije ovom presudom utvrdio da i tužitelj 12. rujna 2015. godine nisu sklopili pretplatnički ugovor.

U preostalom je dijelu tužbeni zahtjev neosnovan te je tuženik pravilno i zakonito postupio kada je tužitelju naložio da odobri iznos po kojem je prethodno bio zadužen na temelju nepostojećeg pretplatničkog ugovora sklopljenog s njim, u iznosu od 97.536,75 kn. Naime, kao krajnji korisnik ne može biti u obvezi tužitelju kao

operatoru plaćati iznos zaduženja po pretplatničkom ugovoru u čijem sklapanju uopće nije sudjelovao. Tužitelj, dakako, ima pravo u posebnom postupku ostvarivati naplatu izvršenih usluga, ali isključivo u odnosu na osobu koja je te usluge i koristila, odnosno u odnosu na osobu koja se 12. rujna 2015. godine legitimirala ukradenom osobnom iskaznicom

prilikom sklapanja pretplatničkog ugovora.

Zato se tužitelj ne može s uspjehom pozvati na podnesenu kaznenu prijavu protiv zbog prevare, čak i bez obzira na to što je nadležno državno odvjetništvo tu kaznenu prijavu poslije odbacilo, jer je ustanovilo da doista nije sklopio pretplatnički ugovor s tužiteljem. Također se zbog svega navedenog tužitelj neosnovano poziva i na to da je upravni postupak trebalo prekinuti zbog počinjenja kaznenog djela.

Na temelju čl. 43. st. 4. ZEK-a krajnji korisnici javnih komunikacijskih usluga nisu obvezni snositi troškove koje je njima ili operatorima javnih komunikacijskih usluga prouzročila treća strana, u slučajevima kada operatori nisu ispunili obveze iz st. 3. tog članka. U konkretnom slučaju se radi upravo o takvim troškovima i o tome da tužitelj kao operator nije ispunio svoju obvezu iz čl. 43. st. 3. ZEK-a, jer kao krajnjem korisniku nije osigurao primjerenu zaštitu od zloupotreba i prevara u javnoj komunikacijskoj mreži.

Dakle, ne može tužitelju biti dužan zaduženi iznos od 97.536,75 kn pa je tuženik pravilno i zakonito postupio kada je osporavanim rješenjem tužitelju naložio da odobri navedeni iznos. Stoga je u odnosu na taj dio osporavane odluke tužbeni zahtjev kao neosnovan valjalo odbiti, na temelju čl. 57. st. 1. ZUS-a.

U Zagrebu, 21. listopada 2019. godine.

Sudac:
Bojan Bugarin, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom upravnom суду Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i sve stranke u sporu, u roku od 15 dana od dana dostave ove presude.

DNA:

1. odvj. , 10000 Zagreb
2. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10000 Zagreb
3. na znanje: odvj. , 10000 Zagreb
4. za objavu: Narodne novine d.d. Savski gaj, XIII. put 6, 10000 Zagreb
5. u spis

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA/
ZA MREŽNE DJELATNOSTI

Primljeno:	28.10.2019. 13:19:37
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
034-07/16-01/26	376-08
Urudžbeni broj:	Pril. Vrij.
437-19-5	0

02352456

REPUBLICA HRVATSKA
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA
ZA MREŽNE DJELATNOSTI
* UPRAVNI SUD U ZAGREBU

Za točnost otplatyka – ovlašteni službenik:
Snježana Miletić